

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการยกระดับคุณภาพชีวิตสังคมผู้สูงวัยกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคเหนือตอนบน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการยกระดับคุณภาพชีวิตสังคมผู้สูงวัยกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคเหนือตอนบน เป็น การวิจัยพัฒนาและประยุกต์ โดยศึกษาจากสมาชิกชมรมผู้สูงวัยกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคเหนือตอนบน 5 แห่ง ๆ ละ 30 คน รวมทั้งสิ้น 150 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการศึกษาเอกสาร การสังเกต การสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการสังเคราะห์เนื้อหาและเขียน บรรยายเชิงพรรณนา ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. การยกระดับคุณภาพชีวิตสังคมผู้สูงวัยกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคเหนือตอนบนดำเนินการวิจัย ภายใต้โครงการวิจัย 5 เรื่อง คือ 1) กลยุทธ์การบริหารจัดการชมรมผู้สูงวัยต้นแบบ 2) การเข้าถึงสิทธิ และสวัสดิการสังคมของผู้สูงวัยกลุ่มชาติพันธุ์ 3) รูปแบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตของสังคมผู้สูงวัยกลุ่มชาติพันธุ์ 4) ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลด้านสุขภาวะโรคไม่ติดต่อเรื้อรังสำหรับผู้สูงวัยกลุ่มชาติพันธุ์ 5) การบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลด้านการตลาดสำหรับผู้สูงวัยกลุ่มชาติพันธุ์

2. กลยุทธ์การบริหารจัดการชมรมผู้สูงวัยต้นแบบกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคเหนือตอนบน

2.1 กลยุทธ์การบริหารจัดการชมรมผู้สูงวัยต้นแบบกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคเหนือตอนบน มี องค์ประกอบ 4 ด้าน จำนวน 27 รายการคือ 1) กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการ จำนวน 11 รายการ 2) กลยุทธ์ด้านการจัดกิจกรรม จำนวน 5 รายการ 3) กลยุทธ์ด้านคณะกรรมการ จำนวน 6 รายการและ 4) กลยุทธ์ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก จำนวน 5 รายการ

2.2 การใช้แผนกลยุทธ์การบริหารจัดการชมรมผู้สูงวัยต้นแบบกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคเหนือ ตอนบนของชมรมผู้สูงวัยต้นแบบทั้ง 5 แห่งพบว่าการดำเนินการตามแผนกลยุทธ์การบริหารจัดการ ของชมรมผู้สูงวัยในแต่ละด้าน ดังนี้

2.2.1 กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการ พบว่าชมรมผู้สูงวัยทั้ง 5 แห่ง มีการดำเนินการ ดังนี้คือ 1) มีสถานที่ตั้งที่มั่นคงถาวรเป็นของชมรมที่สะดวกในการทำกิจกรรม 2) มีระเบียบข้อบังคับ ในการบริหารจัดการชมรมที่ชัดเจน 3) มีการวางแผนดำเนินงานของชมรม 4) มีการจัดทำโครงสร้างการ บริหารการจัดการและบทบาทหน้าที่ของประธาน กรรมการและสมาชิก 5) มีที่ปรึกษาชมรม 6) มีการ

จัดเก็บรวบรวมข้อมูลสมาชิกชมรมอย่างเป็นระบบ 8) มีการสรรหางบประมาณในการดำเนินการ 9) มีการทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย ทะเบียนพัสดุ-ครุภัณฑ์ ทะเบียนสมาชิก สมุดเยี่ยม และสมุดบันทึกการประชุม ให้เป็นปัจจุบัน 10) มีการติดต่อสื่อสารที่ดีและรวดเร็ว ส่วนรายการที่ดำเนินการไม่ปรากฏชัดเจนหรือดำเนินการไม่สม่ำเสมอคือ 7) มีการวิเคราะห์ตนเอง และการสำรวจปัญหา 11) มีการติดตามและรายงานผลการดำเนินงาน

2.2.2 กลยุทธ์ด้านการจัดกิจกรรม พบว่าชมรมผู้สูงอายุทั้ง 5 แห่งมีการดำเนินการตามแผนกลยุทธ์ด้านการจัดกิจกรรมครบทุกรายการคือ 1) การจัดกิจกรรมชมรมตรงกับความต้องการ และปัญหาของสมาชิก 2) การจัดกิจกรรมชมรมมีความต่อเนื่อง 3) การกิจกรรมชมรมสามารถแก้ปัญหาหรือส่งเสริมคุณภาพชีวิตของสมาชิก 4) การจัดกิจกรรมชมรมมีการบูรณาการความร่วมมือกับเครือข่ายต่างๆ หน่วยงานภาครัฐหรือองค์กรเอกชน 5) การจัดกิจกรรมชมรมมีความหลากหลายปรับเปลี่ยนหมุนเวียน เพื่อให้สมาชิกไม่เบื่อหน่าย

2.2.3 กลยุทธ์ด้านคณะกรรมการ พบว่าชมรมผู้สูงอายุทั้ง 5 แห่ง มีการดำเนินการตามแผนกลยุทธ์ด้านคณะกรรมการทุกรายการคือ 1) ต้องมาจากการเลือกตั้งของสมาชิก หรือการได้รับการยอมรับจากสมาชิกส่วนใหญ่ 2) มีภาวะความเป็นผู้นำ มีจรรยาบรรณในการบริหารจัดการชมรม 3) มีความเสียสละ มีจิตอาสา ซื่อสัตย์ความประพฤติดีเป็นที่ยอมรับของสังคม 4) ปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทที่ได้รับมอบหมาย 5) มีความโปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติ ยุติธรรม 6) มีความรู้เกี่ยวกับผู้สูงอายุในด้านต่างๆ

2.2.4 กลยุทธ์ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก พบว่าชมรมผู้สูงอายุทั้ง 5 แห่ง มีการดำเนินการตามแผนกลยุทธ์ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกทุกรายการคือ 1) มีอุดมการณ์ร่วมกันของสมาชิกในการจะดำเนินการกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของชมรม 2) มีความรู้สึว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของชมรมซึ่งจะทำให้เกิดความร่วมมือและมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชมรม 3) มีส่วนร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการร่วมติดตามประเมินผล และร่วมรับผลประโยชน์ของชมรม 4) เคารพในกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของชมรม 5) ร่วมกันสร้างเอกลักษณ์หรือจุดเด่นของชมรม

3. การเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคเหนือตอนบนได้ข้อสรุปดังนี้คือ

3.1 การเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคเหนือตอนบน ได้ข้อสรุป ดังนี้คือ 1) การประกันสังคม (Social Insurance) เป็นการสร้างหลักประกันความมั่นคงในการดำรงชีวิตและคุ้มครองลูกจ้าง 2) การช่วยเหลือสาธารณะ (Public Assistance) เป็นการสงเคราะห์แบบให้เปล่าสำหรับผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือ เนื่องจากช่วยเหลือตนเองไม่ได้ ด้อยโอกาสทางสังคมและไร้ที่พึ่ง 3) การบริการสังคม (Social Service) เป็นระบบบริการที่ตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของประชาชน 4) การช่วยเหลือเกื้อกูลของภาคประชาชน เป็นการจัดสวัสดิการสังคมโดยกลุ่มต่าง ๆ เป็นผู้ดำเนินการหลัก

3.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเกี่ยวกับการเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการสังคมของผู้สูงวัยกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคเหนือตอนบน มีข้อเสนอแนะดังนี้ 1) ควรจัดสวัสดิการสังคมที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุในแต่ละภูมิภาค การดูแลและเกื้อหนุนผู้สูงอายุควรเป็นภาระขององค์กรในระดับท้องถิ่น และชุมชนมากกว่าเป็นภาระขององค์กรระดับประเทศ 2) ส่งเสริมให้มีการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชน community-based care โดยให้การดูแลแบบบูรณาการที่มีการสอดประสานทั้งการบริการสุขภาพ สังคมและจิตใจซึ่งมีความจำเป็นและเป็นแนวโน้มที่จะต้องเกิดขึ้นในอนาคต 3) ครอบครัวและชุมชนควรได้รับการสนับสนุนให้มีบทบาทที่สำคัญในการดูแลผู้สูงอายุโดยเฉพาะจะต้องอาศัยสถานที่สำคัญในท้องถิ่นไม่ว่าจะเป็น เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล วัดและโรงเรียน 4) ส่งเสริมและกระตุ้นให้เกิดความเอื้ออาทรในเชิงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมเดิมของชุมชนให้เข้มแข็งซึ่งจะเป็นรากฐานที่สำคัญของการจัดระบบสวัสดิการสังคมในชุมชนไทยและสอดคล้องเหมาะสมกับปัญหาความเป็นจริงของผู้สูงอายุ 5) ควรมีการจัดสวัสดิการด้านสุขภาพอนามัยซึ่งถือว่าเป็นบริการขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่าผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครมีความต้องการมากที่สุด ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่งดำเนินการสำรวจและออกบัตรแก่ผู้สูงอายุเพื่อใช้สิทธิในการรักษาพยาบาลนอกจากนี้ควรเน้นบริการสุขภาพที่สามารถเข้าถึงผู้สูงอายุมากที่สุดโดยเฉพาะในด้านการส่งเสริมฟื้นฟูสมรรถภาพผู้สูงอายุในชุมชน 6) การจัดสวัสดิการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในการจัดส่งเสริมให้หน่วยงานภาคเอกชนจัดการด้านการรักษาความสงบและปลอดภัยให้แก่ผู้สูงอายุในอาคารสถานที่สาธารณะยานพาหนะและการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่สาธารณะแก่ผู้สูงอายุ 7) รัฐควรส่งเสริมให้มีการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุและเครือข่ายเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกิจกรรมต่างๆโดยจะเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุได้มีการรวมกลุ่มร่วมคิดกิจกรรมที่อาจจะออกมาในรูปแบบกิจกรรมทางศาสนา การทัศนศึกษาหรือการอาชีพที่เหมาะสมกับวัยเช่นจากสารเป็นต้น 8) ส่งเสริมมาตรการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนโดยเฉพาะการส่งเสริมเศรษฐกิจแบบพอเพียงทางนี้เพื่อเกิดการสร้างงานในชนบทเป็นการแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาสและยังเป็นการสนับสนุนให้ผู้สูงอายุและครอบครัวได้อยู่ร่วมกันป้องกันปัญหาการทอดทิ้งผู้สูงอายุ 9) ควรมีการทบทวนวิธีการจ่ายเบี้ยยังชีพโดยให้ชุมชนและผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในการพิจารณาเพื่อให้เกิดความเป็นธรรม

4. การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตของสังคมผู้สูงวัยกลุ่มชาติพันธุ์ใน ภาคเหนือตอนบน สรุปได้ดังนี้

4.2 รูปแบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตของสังคมผู้สูงวัยกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคเหนือตอนบน มีองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ 1) การดูแลรักษาสุขภาพอนามัย 2) สวัสดิการและความมั่นคงของชีวิต และ 3) การอยู่ร่วมกันในสังคมกลุ่มชาติพันธุ์ในแต่ละด้าน มีรายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหา วิธีการเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียนรู้ โดยผ่านการประเมินและตรวจสอบรูปแบบจากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ในด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และการนำไปใช้ ประโยชน์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตของสังคมผู้สูงวัยกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคเหนือตอนบน

4.3 ทิศทางการพัฒนานโยบายการจัดตั้งสถาบันการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับผู้สูงอายุของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ที่จะตอบสนองยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยระยะ 5 ปี (พ.ศ.2564-2568) ประกอบด้วย 1) ควรกำหนดให้เป็น “วาระแห่งมหาวิทยาลัย” เรื่องการจัดตั้งสถาบันการ เรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับผู้สูงอายุ เนื่องจากมีจุดแข็งและโอกาสด้านความพร้อมของบุคลากรและอาคารสถานที่ มีหลักสูตรที่เป็นสหวิทยาการเป็นที่ยอมรับและมีชื่อเสียง รวมทั้งมีเครือข่ายในพื้นที่ สามารถเชื่อมโยงในการทำงานได้ดีตลอดจนรัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของ ผู้สูงอายุที่เด่นชัด แต่ยังมีจุดอ่อนและอุปสรรค อาทิ การสรรหาบุคลากรเฉพาะด้านที่มีความเต็มใจ และการได้รับจัดสรรงบประมาณจากภาครัฐที่ไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน 2) ควรใช้พื้นที่ศูนย์แม่สา อ.แม่ริม จ. เชียงใหม่ เพื่อจัดตั้งเป็นศูนย์ฝึกอบรมพัฒนาคุณภาพชีวิตสำหรับผู้สูงอายุ โดยมี หลักสูตรระยะสั้น เพื่อให้ผู้สูงอายุได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ตามความต้องการและความสนใจ โดยกำหนดให้เป็นแหล่งฝึกงานบริการวิชาการสำหรับอาจารย์และนักศึกษา เนื่องจากมีทำเลที่ตั้ง เหมาะสมสามารถประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี 3) ควรสร้างเครือข่าย ความร่วมมือทางวิชาการกับหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน เพื่อร่วมขับเคลื่อนการจัดการศึกษาให้ ผู้สูงอายุในลักษณะ “สุขภาวะองค์กร” และ 4) ควรใช้แนวการบริหารจัดการร่วมกันในลักษณะ ศาสตรสัมพันธ์ และศาสตรบูรณาการแบบข้ามศาสตร์ของหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะ ศูนย์ศึกษาศาสตร์พระราชาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นและสำนักศิลปะและวัฒนธรรม

5. ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลด้านสุขภาพโรคไม่ติดต่อเรื้อรังสำหรับผู้สูงวัยกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคเหนือตอนบน การพัฒนาระบบเริ่มจากขั้นตอนแรกคือการวิเคราะห์ระบบเรื่องการพัฒนา ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลในการเฝ้าระวังโรคไม่ติดต่อเรื้อรังสำหรับผู้สูงวัยกลุ่มชาติพันธุ์ ภาคเหนือตอนบน ออกแบบโดยใช้แผนผังบริบท (Context Diagram) แผนผังDecomposition Diagram และแผนผัง กระแสข้อมูลระดับที่ 0 (Data Flow Diagram (Level 0) จากนั้นได้ทำการออกแบบฐานข้อมูลซึ่งระบบเทคโนโลยีดิจิทัลที่ได้ ประกอบด้วยแหล่งข้อมูลจำนวน 11 แหล่งข้อมูลด้วยกัน ในขั้นตอนสุดท้ายของการพัฒนาระบบคือ การเขียนโปรแกรม โปรแกรมที่ได้จะเป็นแอปพลิเคชัน ใช้งานได้ทั้งบนสมาร์ตโฟนมือถือ และ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ สามารถใช้งานได้จาก URL : <https://ncd.cmru63.com> จะพบเว็บไซต์หรือแอปพลิเคชันซึ่งจะมีเมนูย่อย ได้แก่ ข้อมูลโภชนาการ โรคในกลุ่ม NCDs แบบประเมินโรค NCDs เป็นต้น

6. การบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลด้านการตลาดสำหรับผู้สูงวัยกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคเหนือตอนบน ดำเนินการพัฒนากระบวนด้านการตลาดสำหรับผู้สูงวัยกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคเหนือตอนบน โดยผ่านการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการ ผลการดำเนินงาน สามารถแบ่งออกเป็น ส่วนหน้าร้านสำหรับผู้ทั่วไป สำหรับค้นหา สั่งซื้อสินค้า สามารถเข้าใช้งานเว็บไซต์ได้ที่ URL : <https://daomang.cmru63.com> จะพบเว็บเพจซึ่งจะมีเมนูย่อย คือ ร้านค้า สินค้า สั่งซื้อและการชำระเงิน รีวิว และติดต่อเรา โดยผู้ใช้งานสามารถเข้าเลือกชมสินค้าในกลุ่มวิสาหกิจจาวมาง งานผ้าใย กันซง และส่วนหลังร้านสำหรับผู้ประกอบการในการจัดการข้อมูลสินค้า

อภิปรายผล

จากการดำเนินงานวิจัยเรื่องการยกระดับคุณภาพชีวิตสังคมสูงวัยกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคเหนือตอนบน ผู้วิจัยได้พบประเด็นข้อค้นพบในการดำเนินงานวิจัยในการยกระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงวัยให้ประสบผลสำเร็จอย่างยั่งยืนตลอดไป มีประเด็นที่ผู้วิจัยจะหยิบยกมาอภิปรายผลให้เกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น ดังนี้ต่อไป

1. กลยุทธ์การบริหารจัดการของชมรมผู้สูงวัยต้นแบบกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคเหนือตอนบน มีประเด็นที่นำมาอภิปราย ดังนี้

1.1 กลยุทธ์การบริหารจัดการของชมรมผู้สูงวัยต้นแบบกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคเหนือตอนบน ชมรมผู้สูงวัยถือได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นในการรวมกลุ่มของผู้สูงวัยในชุมชน ดังนั้นหากชมรมผู้สูงวัยประสบความสำเร็จในการดำเนินการจะส่งผลต่อคุณภาพชีวิตผู้สูงวัยและเป็นการเตรียมการรองรับการเข้าสู่สังคมผู้สูงวัยโดยสมบูรณ์ของประเทศไทยดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องชุมชนตลอดจนคณะกรรมการชมรมผู้สูงวัยควรให้ความสำคัญกับกลยุทธ์ที่ทำให้ชมรมผู้สูงวัยประสบความสำเร็จได้แก่ 1) กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการ 2) กลยุทธ์ด้านการจัดกิจกรรม 3) กลยุทธ์ด้านคณะกรรมการและ 4) กลยุทธ์ด้านสมาชิก ตลอดจนการส่งเสริมกลยุทธ์ที่เป็นองค์ประกอบของแต่ละชมรมได้ว่าหากชมรมผู้สูงวัยมีการบริหารจัดการโดยใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหารจัดการซึ่งอาจเกิดจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างชมรมผู้สูงวัยแต่ละแห่ง การศึกษาดูงานชมรมผู้สูงวัยที่ประสบความสำเร็จ การฝึกอบรมด้านการบริหารจัดการ เป็นต้น ก็จะเป็นแนวทางในการบริหารจัดการชมรมผู้สูงวัยและส่งผลต่อการดำเนินกิจการของชมรม อย่างต่อเนื่องและยั่งยืนซึ่งชมรมผู้สูงวัยที่ประสบความสำเร็จอาจมีตัวชี้วัดหรือการประเมินการบริหารชมรมที่แตกต่างกันไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บรรลุ ศิริพานิช และคณะ (2542, น. 174-185) พบว่า การจัดตั้งชมรมผู้สูงวัยต้องคำนึงถึงองค์ประกอบโครงสร้างต่าง ๆ นำมาพิจารณาด้วย เพื่อที่จะให้การดำเนินงานสำเร็จและเป็นประโยชน์ ต่อสมาชิกในชมรมผู้สูงวัยตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ประกอบด้วยปัจจัยดังนี้ 1) สมาชิกได้แก่อายุของสมาชิกสถานภาพความรู้ของสมาชิก

สถานภาพทางเศรษฐกิจ การเงินของสมาชิก อุดมการณ์ของสมาชิก จำนวนสมาชิก 2) คณะกรรมการ หรือผู้บริหาร ได้แก่ ลักษณะนิสัย ความรู้ความสามารถ มูลเหตุจูงใจ การฝึกอบรมซึ่งความรู้ ความสามารถนั้นอาจมาจากความสนใจส่วนตัว การได้รับข่าวสาร การฝึกอบรมหรือสถานการณ์ที่ แวดล้อมบุคคลในขณะนั้น ความทุ่มเท ความตั้งใจในการทำงาน มีส่วนทำให้งานสามารถดำเนินไปได้ ด้วยดี 3) สถานที่ตั้งชมรมและสถานที่จัดกิจกรรม 4) ระเบียบข้อบังคับของชมรมผู้สูงอายุ นอกจากนี้การ ได้รับการสนับสนุนจากบุคลากรสาธารณสุขในด้านวิชาการข้อมูลข่าวสารการตรวจสอบสุขภาพสมาชิกและ การให้คำปรึกษาต่าง ๆ เป็นปัจจัยที่สำคัญทำให้ชมรมสร้างสุขภาพเข้มแข็งยั่งยืน นอกจากนี้การมีส่วนร่วมของสมาชิกในชมรมทำให้ชมรมสามารถดำเนินกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่อง

1.2 การใช้แผนกลยุทธ์การบริหารจัดการของชมรมผู้สูงอายุต้นแบบกลุ่มชาติพันธุ์ใน ภาคเหนือตอนบน พบว่ามีการดำเนินการตามแผนกลยุทธ์การบริหารจัดการของชมรมผู้สูงอายุต้นแบบ กลุ่มชาติพันธุ์ในภาคเหนือตอนบนในแต่ละด้าน ดังนี้

1.2.1 กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการ พบว่าชมรมผู้สูงอายุต้นแบบกลุ่มชาติพันธุ์ใน ภาคเหนือตอนบนทั้ง 5 แห่ง มีการดำเนินการตามแผนกลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการชมรมผู้สูงอายุตาม แบบล้าสมัยในจังหวัดเชียงใหม่ ดังนี้คือ 1) มีสถานที่ตั้งที่มั่นคงถาวรเป็นของชมรมที่สะดวกในการทำ กิจกรรม 2) มีระเบียบข้อบังคับในการบริหารจัดการชมรมที่ชัดเจน 3) มีการวางแผนดำเนินงานของ ชมรม 4) มีการจัดทำโครงสร้างการบริหารจัดการและบทบาทหน้าที่ของประธาน กรรมการและ สมาชิก 5) มีที่ปรึกษาชมรม 6) มีการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลสมาชิกชมรมอย่างเป็นระบบ 8) มีการสรรหา บงประมาณในการดำเนินการ 9) มีการทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย ทะเบียนพัสดุ-ครุภัณฑ์ ทะเบียนสมาชิก สมุดเยี่ยม และสมุดบันทึกการประชุม ให้เป็นปัจจุบัน 10) มีการติดต่อสื่อสารที่ดีและรวดเร็ว ส่วน รายการที่ยังไม่มีการดำเนินการไม่ปรากฏชัดเจนหรือดำเนินการไม่สม่ำเสมอคือ 7) มีการวิเคราะห์ ตนเอง และการสำรวจปัญหา 11) การติดตามและรายงานผลการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับกระทรวง การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “กลยุทธ์การสร้าง ความเข้มแข็ง ของเครือข่ายผู้สูงอายุของกระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์” ผลจากการศึกษาพบว่า เครือข่ายผู้สูงอายุมีรูปแบบองค์กรที่มีการแบ่งตามโครงสร้างหน้าที่เป็นเครือข่ายที่เกิดขึ้นโดยอาศัย ภารกิจ/กิจกรรม และการก่อตัวของกลุ่มผลประโยชน์ในสังคม ซึ่งแบ่งเป็นเครือข่ายภาครัฐ ภาค ประชาชน ภาคธุรกิจเอกชน และภาคองค์กรพัฒนาเอกชน โดยเครือข่ายดังกล่าว มุ่งเน้นการดำเนินการ ภายใต้กรอบแนวคิด หลักการ วัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของหน่วยงาน หรือโครงสร้างหลักของ กลุ่มผลประโยชน์นั้น ๆ จากการวิเคราะห์เครือข่ายด้านผู้สูงอายุขององค์กรทั้ง 4 รูปแบบ มีการบริหาร จัดการเครือข่ายคล้ายกัน ใน 2 แนวทาง คือ การใช้กลไกการบริหารตามแนวดิ่งและกลไกการบริหาร แนวนราบ ซึ่งในการวิเคราะห์การใช้กลไกการบริหาร พบว่า กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของ มนุษย์ จะเน้นที่กลไกการทำงานตามแนวดิ่ง คือมีโครงสร้างการบริหารงานแบบลำดับชั้น โดยมีการ

ปฏิบัติงานตามคำสั่ง และหน้าที่รับถ่ายทอดคำสั่ง ส่งผลให้การตัดสินใจในการบริหารงานต่าง ๆ ต้องมาจากผู้ที่มีศักยภาพสูงกว่า ซึ่งเป็นลักษณะการบริหารงานภายในองค์กร แต่เมื่อวิเคราะห์ถึงการประสานงานองค์กรระหว่างกระทรวงฯ กับหน่วยงานหรือองค์กรภายนอกกระทรวง จะใช้กลไกการทำงานตามแนวราบ แต่ก็ไม่ได้มีประสานงานในลักษณะของกระบวนการทำงานเครือข่ายที่ชัดเจน มีเพียงการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายในลักษณะของการประสานข้อมูลโครงการและกิจกรรม ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับองค์กรเครือข่ายภายนอก พบว่า องค์กรภายนอกกระทรวง จะมีการทำงานที่เน้นกลไกการบริหารแนวราบมากกว่าแนวดิ่ง กล่าวคือ ใช้รูปแบบการบริหารที่เน้นการประสานงาน การมอบงานและความร่วมมือในแนวราบเป็นหลัก อาศัยความสัมพันธ์ระหว่างแกนนำขององค์กรเป็นจุดเชื่อมต่อ (Node) ของแต่ละเครือข่าย โดยการบริหารงานในรูปแบบนี้จะให้ความสำคัญกับแกนนำหรือผู้นำเครือข่ายและภาวะผู้นำในการขับเคลื่อนและการบริหารงานเครือข่าย ไม่เน้นการสั่งการหรือการบังคับบัญชาแบบลำดับชั้นเหมือนองค์กรภาครัฐ ซึ่งองค์กรที่เน้นการใช้กลไกแนวราบ เช่น องค์กรภาคประชาชน องค์กรพัฒนาเอกชน เป็นต้น โดยองค์กรเหล่านี้มักจะอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการในทุกกระบวนการ นอกจากนี้ในผลงานวิจัยนี้ยังได้เสนอแนวทางการทำงานและกลยุทธ์การทำงานด้านผู้สูงวัย 3 ประเด็น คือ 1) การบริหารจัดการเครือข่ายด้านผู้สูงวัย โดยมีมาตรการในการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายในด้านต่าง ๆ 2) การส่งเสริมและพัฒนาผู้นำองค์กรเครือข่ายด้านผู้สูงวัยให้มีศักยภาพในการทำงานและมีพลัง ในการดึงภาคีเครือข่ายเข้ามาทำงานร่วมกัน โดยการมีส่วนร่วมจากผู้สูงวัย โดยมีมาตรการในการคัดสรรผู้นำองค์กร การพัฒนาศักยภาพของผู้นำ และ 3) การจัดทำยุทธศาสตร์การสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายด้านผู้สูงวัย โดยมีมาตรการในการทำงานร่วมกันเพื่อวางแผนและปฏิบัติงานร่วมกันในหลาย ๆ ด้านระหว่างกระทรวงและภาคีเครือข่าย ข้อเสนอแนะจากการวิจัย ประกอบด้วยข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ได้แก่ การสนับสนุนของกระทรวง การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ต่อภาคีเครือข่ายในในหลายๆ ด้าน เพื่อส่งเสริมกลไกการพัฒนา ระบบ การทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ การสนับสนุนด้านงบประมาณ องค์ความรู้ และการสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ รวมไปถึงการบูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างจริงจัง เพื่อให้โครงการกิจกรรมที่ดำเนินงานกับผู้สูงวัย เป็นไปในแนวทางเดียวกัน และหนุนเสริมการดำเนินงานซึ่งกันและกัน เพื่อลดระยะเวลาในการดำเนินงาน และมีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ควรมีการจัดทำยุทธศาสตร์การสร้างความร่วมมือเครือข่ายผู้สูงวัยในระดับประเทศอย่างชัดเจน และควรมีการจัดทำระบบฐานข้อมูลของผู้สูงวัยอย่างเป็นระบบ เพื่อนำข้อมูลของผู้สูงวัย มาช่วยกำหนดแนวทางการพัฒนางานต่อไป

1.2.2 กลยุทธ์ด้านการจัดกิจกรรม พบว่าชมรมผู้สูงวัยต้นแบบกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคเหนือตอนบน ทั้ง 5 แห่งมีการดำเนินการตามแผนกลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการชมรมผู้สูงวัยตามแบบลำนาวีลีในจังหวัดเชียงใหม่ทุกรายการคือ 1) การจัดกิจกรรมชมรมตรงกับความต้องการ และปัญหาของสมาชิก 2) การจัดกิจกรรมชมรมมีความต่อเนื่อง 3) การกิจกรรมชมรมสามารถแก้ปัญหา

หรือส่งเสริมคุณภาพชีวิตของสมาชิก 4) การจัดกิจกรรมชมรมมีการบูรณาการความร่วมมือกับเครือข่ายต่าง ๆ หน่วยงานภาครัฐหรือองค์กรเอกชน 5) การจัดกิจกรรมชมรมมีความหลากหลายปรับเปลี่ยนหมุนเวียน เพื่อให้สมาชิกไม่เบื่อหน่าย กลยุทธ์ที่สำคัญคือมีเป้าหมายชัดเจนและมีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง การกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนถือเป็นการกำหนดทิศทางการทำงานที่สร้างความเข้าใจร่วมกัน ในหมู่คณะกรรมการหรือแกนนำ จะเป็นพลังที่เข้มแข็งในการทำงานร่วมกันและการจัดให้มีกิจกรรมอย่างต่อเนื่องเป็นประจำ ถือเป็นกลไกในการเชื่อมโยงความเป็นกลุ่ม และความเป็นชุมชนของผู้สูงอายุให้เกิดขึ้น ซึ่งส่งผลให้เกิดความร่วมมือร่วมใจ ในการขับเคลื่อนงานโรงเรียนผู้สูงอายุให้บรรลุผล นอกจากนี้ควรมีการเรียนรู้และพัฒนาการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง โดยการทบทวนตนเองและสรุปบทเรียนในการทำงานเป็นระยะ เรียนรู้จุดแข็ง จุดอ่อน ข้อที่ควรพัฒนาให้ดีขึ้น และนำมาพัฒนากระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของมานิตย์ ชาติโย (2555:283-284) ได้ศึกษาในเรื่องของรูปแบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตของคนหลายวัยในศูนย์คุ้มโฮมลูกหลานบ้านเหล่าลิ่ง ตำบลบ้านดู่ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด มีความสำคัญในการเรียนรู้ การปลูกฝังในงานและอาชีพ และยังเป็นการสร้างเครือข่ายในระดับท้องถิ่น อำเภอ และจังหวัด ผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ได้ “รูปแบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตของคนหลายวัยในศูนย์คุ้มโฮมลูกหลานบ้านเหล่าลิ่ง” คือ LING MODEL ซึ่งประกอบด้วย 1) การเรียนรู้ (Learning) โดยการปรับแนวคิด สาธิตให้ดู เรียนรู้ชุมชนอื่น นำมาปฏิบัติพัฒนาต่อยอด 2) การค้นหาความถนัด (Individual) โดยการเรียนรู้สิ่งเดิม เสริมสร้างสิ่งใหม่ 3) การสร้างเครือข่าย (Network) การพัฒนาต่อยอดความรู้ให้มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง 4) การปลูกฝัง (Grown) การเรียนรู้พื้นฐานวิถีชุมชน บนความพอเพียง โดยสรุป รูปแบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตของคนหลายวัยในศูนย์คุ้มโฮมลูกหลานบ้านเหล่าลิ่งทำให้กลุ่มผู้นำชุมชน กลุ่มผู้ปกครอง กลุ่มเด็กและเยาวชน เกิดความรู้ ความถนัดและสามารถสร้างเครือข่าย และการปลูกฝังรากฐานวิถีชีวิตในชุมชน และสามารถใช้ในการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความต้องการเรียนรู้ตลอดชีวิตได้จึงก่อให้เกิดความสำคัญของคนหลายวัยในศูนย์คุ้มโฮมลูกหลานบ้านเหล่าลิ่งซึ่งจะเป็นประโยชน์ที่จะพัฒนาความยั่งยืนในชุมชนต่อไป

1.2.3 กลยุทธ์ด้านคณะกรรมการ พบว่าชมรมผู้สูงวัยต้นแบบกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคเหนือตอนบน ทั้ง 5 แห่ง มีการดำเนินการตามแผนกลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการชมรมผู้สูงวัยตามแบบลำนาวาวิถีในจังหวัดเชียงใหม่ทุกรายการคือ 1) ต้องมาจากการเลือกตั้งของสมาชิก หรือการได้รับการยอมรับจากสมาชิกส่วนใหญ่ 2) มีภาวะความเป็นผู้นำ มีจรรยาบรรณในการบริหารจัดการชมรม 3) มีความเสียสละ มีจิตอาสา ซื่อสัตย์ความประพฤติดีเป็นที่ยอมรับของสังคม 4) ปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทที่ได้รับมอบหมาย 5) มีความโปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติ ยุติธรรม 6) มีความรู้เกี่ยวกับผู้สูงวัยในด้านต่าง ๆ ซึ่งกลยุทธ์ที่ทำให้ชมรมผู้สูงอายุหรือโรงเรียนผู้สูงอายุประสบความสำเร็จที่สำคัญคือการมีผู้นำการเปลี่ยนแปลง ที่ทุ่มเท เสียสละ และมีความมุ่งมั่นที่จะสร้างสรรค์กิจกรรมของโรงเรียนผู้สูงอายุ เป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญของความสำเร็จในการดำเนินงานของโรงเรียนผู้สูงอายุ โดยเฉพาะผู้นำการ

เปลี่ยนแปลงที่ เป็นผู้สูงอายุ หรือผู้นำทางด้านจิตใจ เช่น พระภิกษุ เพราะมีผลโดยตรงต่อการสร้าง ศรัทธาให้เกิดขึ้นทั้งแก่ผู้สูงอายุที่เป็นสมาชิกของโรงเรียน หน่วยงาน และองค์กรต่าง ๆ ซึ่งเป็นที่มาของ ความร่วมมือและการสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียน 'ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพนินา บัญ จริง (2557) ที่พบว่าปัจจัยแห่งความสำเร็จ คือการมีผู้นำชุมชนที่เข้มแข็ง มุ่งมั่นและเข้าใจในกิจกรรม ร่วมกับการสนับสนุนทรัพยากรจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ทั้งนี้แนวทาง สำคัญที่ทำให้ชมรมประสบความสำเร็จคือการเน้นการทำกิจกรรมร่วมกันของสมาชิกมากกว่ารูปแบบที่มี ขึ้นตอนยุ่งยาก การบริหารชมรมควรมีความยืดหยุ่น มีสมาชิกหลากหลายอาชีพ และคุณวุฒิจากทุก ภาคส่วนให้การสนับสนุน และชุมชนมีความเข้าใจและเห็นคุณค่า

1.2.4 กลยุทธ์ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก พบว่าชมรมผู้สูงวัยต้นแบบกลุ่มชาติ พันธ์ในภาคเหนือตอนบนทั้ง 5 แห่ง มีการดำเนินการตามแผนกลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการชมรมผู้สูง วัยตามแบบลำนาวีในจังหวัดเชียงใหม่ทุกรายการคือ 1) มีอุดมการณ์ร่วมกันของสมาชิกในการจะ ดำเนินการกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของชมรม 2) มีความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งชมรมซึ่งจะทำให้เกิด ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชมรม 3) มีส่วนร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการร่วม ติดตามประเมินผล และร่วมรับผลประโยชน์ของชมรม 4) เคารพในกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของชมรม 5) ร่วมกันสร้างเอกลักษณ์หรือจุดเด่นของชมรม การมีส่วนร่วมจะทำให้เกิดความผูกพันและความรู้สึกเป็น เจ้าของร่วมกัน กลไกที่ทำให้สมาชิกมีส่วนร่วมทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เช่น การประชุม ประจำเดือน การสร้างเวทีในการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การร่วมกันดำเนินงาน ซึ่งเป็นไปใน ทิศทางเดียวกันกับภทรพรรณ ทาคี (2560) ได้ทำวิจัยเรื่อง ตัวตน สังคม วัฒนธรรม: เจื้อนไขสู่การสูง วัยอย่างมีศักยภาพของผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่าพบว่า บริบททาง “สังคม” และ “วัฒนธรรม” เป็นปัจจัยเกื้อหนุนที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการส่งเสริมศักยภาพทั้ง 3 มิติของผู้สูงอายุ ได้แก่ ด้านสุขภาพ ความมั่นคง และการมีส่วนร่วม เนื่องจากระบบสังคมที่มีความสัมพันธ์อันเป็นปึกแผ่น เกื้อกูล และมีรากฐานทางวัฒนธรรมที่นำไปสู่วิถีชีวิตแบบพึ่งพาตนเอง ประกอบกับ “ตัวตน” ของ ผู้สูงอายุที่เป็นผู้เฒ่าเรียนรู้และภาคภูมิใจในคุณค่าของตน ดังนั้น การส่งเสริมศักยภาพของผู้สูงอายุจึงควร ดำเนินการแบบบูรณาการเชื่อมโยงทุกมิติ ควบคู่กับการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน เพื่อให้ครอบครัว และชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการส่งเสริมศักยภาพของผู้สูงอายุอย่างยั่งยืน

2. การเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการสังคมของผู้สูงวัยกลุ่มชาติพันธุ์ พบว่าปัจจุบันแม้ประเทศไทย จะมีกฎหมายที่รองรับสิทธิของผู้สูงอายุที่จะได้รับสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ และความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐอยู่แล้วได้แก่ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กฎหมายที่ เกี่ยวกับรายได้ของผู้สูงอายุ กฎหมายที่เกี่ยวกับการรักษาพยาบาลของผู้สูงอายุ กฎหมายที่เกี่ยวกับการ ส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้สูงอายุ กฎหมายที่กำหนดรับรองให้ผู้ที่มีอายุเกินหก

สิบปียังสามารถประกอบอาชีพได้ และกฎหมายเกี่ยวกับการกระจายอำนาจและการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอันรวมถึงกฎ และระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการและสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้สูงอายุ อย่างไรก็ตาม การจัดสวัสดิการและสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้สูงอายุกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคเหนือตอนบนอาจจะยังไม่ทั่วถึงและเท่าเทียมกันและไม่สามารถตอบสนองกับความต้องการของผู้สูงอายุในสังคมได้ อันเนื่องมาจากทั้งปัญหาในด้านกฎหมายที่ยังกระจัดกระจายและยังขาดความชัดเจนในด้านของเนื้อหา และปัญหาข้อเท็จจริงที่เกิดจากแนวโน้มของจำนวนผู้สูงอายุจังหวัดเชียงใหม่ที่สูงขึ้นทำให้ การจัดบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกไม่เพียงพอและขาดประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับมธุรส สว่างบำรุง และคณะ (2553:บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุชาวล้านนา จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่าผู้สูงอายุได้รับการยกระดับคุณภาพชีวิตให้เกิดการรวมกลุ่มทางสังคมในทุกระดับ มีการสร้างเครือข่ายทางสังคมกับหน่วยงานองค์กรต่าง ๆ ทำให้มีบทบาทใหม่ทางสังคมเพิ่มขึ้น รวมถึงมีความมั่นคงในชีวิตจากเบี้ยยังชีพและหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ถึงแม้ว่า จะมีรายได้อยู่ในระดับพอประทังประคองชีวิต ผู้สูงอายุได้แสดงบทบาทความเป็นผู้นำทางด้านวัฒนธรรมประเพณี ทำให้มีสุขภาพจิตที่ดี ครอบครัวให้ความเกื้อหนุนในระดับปานกลาง มีความรักเอาใจใส่ต่อสุขภาพ เพิ่มขึ้น ไปพบแพทย์บ่อยครั้ง มีการปรับตัวและพัฒนาความรู้ทางด้านสุขภาพสูงขึ้น และการออกกำลังกายถือเป็นศูนย์รวมแห่งการสร้างสังคมสุขภาพของผู้สูงอายุ ส่วนปัญหาสำคัญที่มีผลต่อการ พัฒนาคุณภาพชีวิต คือ ปัญหาหมอกควันในเขตภาคเหนือ ความเชื่อและวิถีการปฏิบัติในการ เผาขยะของผู้สูงอายุ ผลภาวะสิ่งแวดล้อมชุมชน ยาเสพติดในชุมชน ความขัดแย้งระดับท้องถิ่นของ กลุ่มผู้สูงอายุและภายในชุมชน ปัญหาแรงงานต่างด้าว และสวัสดิภาพความปลอดภัยในการสัญจร นอกจากนั้นผู้สูงอายุยังมีความคาดหวังให้รัฐบาลเพิ่มจำนวนเงินเบี้ยยังชีพพร้อมสนับสนุนงบประมาณการลงทุนผลิตภัณฑอาชีพของชมรมผู้สูงอายุ และจัดหาตลาดส่งออกอย่างเป็นทางการ

3. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเกี่ยวกับการเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการสังคมผู้สูงวัยกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคเหนือตอนบน

3.1 ส่งเสริมให้มีการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชน community based care โดยให้การดูแลแบบบูรณาการที่มีการสอดประสานทั้งการบริการสุขภาพสังคมและจิตใจซึ่งมีความจำเป็นและเป็นแนวโน้มที่จะต้องเกิดขึ้นในอนาคต สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทรพรรณ ทาดี (2560 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง ตัวตน สังคม วัฒนธรรม: เจื้อนไขสู่การสูงวัยอย่างมีศักยภาพของผู้สูงอายุกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคเหนือตอนบน ผลการวิจัยพบว่าพบว่า บริบททาง “สังคม” และ“วัฒนธรรม” เป็นปัจจัยเกื้อหนุนที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการส่งเสริมศักยภาพทั้ง 3 มิติของผู้สูงอายุ ได้แก่ ด้านสุขภาพ ความมั่นคง และการมีส่วนร่วม เนื่องจากระบบสังคมที่มีความสัมพันธ์อันเป็นปึกแผ่น เกื้อกูล และมีรากฐานทางวัฒนธรรมที่นำไปสู่วิถีชีวิตแบบพึ่งพาตนเอง ประกอบกับ “ตัวตน” ของผู้สูงอายุที่เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้และภาคภูมิใจในคุณค่าของตน ดังนั้น การส่งเสริมศักยภาพของผู้สูงอายุจึงควรดำเนินการแบบบูรณาการเชื่อมโยงทุกมิติ ควบคู่

กับการสร้างเข้มแข็งของชุมชน เพื่อให้ครอบครัวและชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการส่งเสริมศักยภาพของ ผู้สูงอายุอย่างยั่งยืน

3.2 ส่งเสริมและกระตุ้นให้เกิดความเอื้ออาทรในเชิงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมเดิมของชุมชนให้ เข้มแข็งซึ่งจะเป็นรากฐานที่สำคัญของการจัดระบบสวัสดิการสังคมในชุมชนไทยและสอดคล้อง เหมาะสมกับปัญหาความเป็นจริงของผู้สูงอายุ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฏฐ์ สุขสีทอง (2558 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง ภูมิปัญญาพื้นบ้านล้านนากับการเสริมสร้างสุขภาพผู้สูงอายุองค์การบริหาร ส่วนตำบลสะลอง อำเภอมะริม จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ใช้ภูมิปัญญา พื้นบ้านล้านนาเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.75) อายุเฉลี่ย (ปี) ระยะทางจากที่พักอาศัยกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านสะลองนอก (กิโลเมตร) และ ความ ต้องการใช้ภูมิปัญญาพื้นบ้านล้านนาเพื่อการเสริมสร้างสุขภาพ (ค่าเฉลี่ย) มีความสัมพันธ์กับการใช้ภูมิ ปัญญาพื้นบ้านล้านนาเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพในผู้สูงอายุอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (p -value = 0.047 0.010 และ 0.000 ตามลำดับ) จากการศึกษาเสนอแนะให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องมี กิจกรรมสร้างแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ให้ความรู้และพัฒนาศักยภาพของชุมชนในการใช้ภูมิปัญญาพื้นบ้าน ด้านสุขภาพเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ

3.3 ควรมีการจัดสวัสดิการด้านสุขภาพอนามัยซึ่งถือว่าเป็นบริการขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัย พบว่าผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครมีความต้องการมากที่สุด ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่ง ดำเนินการสำรวจและออกบัตรแก่ผู้สูงอายุเพื่อใช้สิทธิในการรักษาพยาบาลนอกจากนี้ควรเน้นบริการ สุขภาพที่สามารถเข้าถึงผู้สูงอายุมากที่สุดโดยเฉพาะในด้านการส่งเสริมฟื้นฟูสมรรถภาพผู้สูงอายุใน ชุมชน

3.4 การจัดสวัสดิการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในการจัดส่งเสริมให้ หน่วยงานภาคเอกชนจัดการด้านการรักษาความสงบและปลอดภัยให้แก่ผู้สูงอายุในอาคารสถานที่ สาธารณะยานพาหนะและการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่สาธารณะแก่ผู้สูงอายุ

3.5 รัฐควรส่งเสริมให้มีการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุและเครือข่ายเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยน ข้อมูลข่าวสารกิจกรรมต่าง ๆ โดยจะเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุได้มีการรวมกลุ่มร่วมคิดกิจกรรมที่ อาจจะออกมาในรูปแบบกิจกรรมทางศาสนาการทัศนศึกษาหรือการอาชีพที่เหมาะสมกับวัยเช่นจักสาน เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของจักรปรุฬห์ วิชาวัครวิทย์ (2562) การวิจัยเรื่องกลยุทธ์การบริหาร จัดการของชมรมผู้สูงวัยต้นแบบตามแบบล้านนาวิถีในจังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลยุทธ์ และการใช้แผนกลยุทธ์การบริหารจัดการของชมรมผู้สูงวัยต้นแบบตามแบบล้านนาวิถีในจังหวัด เชียงใหม่และเพื่อเสนอแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนผู้สูงอายุแบบล้านนาวิถีในจังหวัด เชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่ากลยุทธ์การบริหารจัดการของชมรมผู้สูงวัยต้นแบบตามแบบล้านนาวิถีในจังหวัด

เชียงใหม่มีองค์ประกอบ 4 ด้านคือ 1) กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการ 2) กลยุทธ์ด้านการจัดกิจกรรม 3) กลยุทธ์ด้านคณะกรรมการและ 4) กลยุทธ์ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก

4. ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลด้านสุขภาวะในการเฝ้าระวังโรคไม่ติดต่อเรื้อรังของผู้สูงวัยกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคเหนือตอนบน ได้ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากกลุ่มเจ้าหน้าที่สาธารณสุขกลุ่มภาคีเครือข่าย (จนท.สส. อบต. อปท. ครู พระภิกษุ ผู้นำชุมชน อสม.) ในการวิจัยนี้ได้เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจำนวน 3 กลุ่มมาเป็นกรณีศึกษา คือ 1. กลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยง เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่สืบทอดกันมานานและยังมีวัฒนธรรมต่าง ๆ เช่น การปรุงอาหาร การรับประทานอาหาร การหาอาหาร พฤติกรรมการดูแลตนเอง 2. กลุ่มชาติพันธุ์ม้ง บ้านแม่सान้อย ตำบลโป่งแยง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ มีวิถีชีวิตที่น่าสนใจและการกินอาหารและอาหารพื้นบ้านที่แตกต่างกันไป 3. กลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ เป็นต้น โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง เจาะจงในการเลือกกลุ่มที่รับประทานอาหารที่มีรสเค็มจัด หรือหวานจัด ทำให้สุขภาพร่างกายไม่ค่อยแข็งแรง เป็นต้น

จากการวิเคราะห์ข้อมูล กลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยง กลุ่มชาติพันธุ์ม้ง บ้านแม่सान้อย ตำบลโป่งแยง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ นำมาสู่การพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลด้านสุขภาวะในการเฝ้าระวังโรคไม่ติดต่อเรื้อรังของผู้สูงวัยกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคเหนือตอนบนโดยนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์มาสร้างรูปแบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อช่วยในการเฝ้าระวังโรคไม่ติดต่อเรื้อรังของผู้สูงวัยกลุ่มชาติพันธุ์บอกวิธีการปรุงให้เหมาะสมกับร่างกาย นำองค์ความรู้ที่มีความเฉพาะของชุมชนกลุ่มผู้สูงวัยกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคเหนือตอนบน มาสังเคราะห์องค์ความรู้ด้านโภชนาการที่ช่วยชะลอการเกิดขึ้นของโรคไม่ติดต่อเรื้อรังในผู้สูงวัย และพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลในการเฝ้าระวังโรคไม่ติดต่อเรื้อรังให้เหมาะสมสำหรับผู้สูงวัยกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคเหนือตอนบนได้

ผลลัพธ์เมื่อผู้ประกอบการนำระบบระบบเทคโนโลยีดิจิทัลด้านสุขภาวะในการเฝ้าระวังโรคไม่ติดต่อเรื้อรังของผู้สูงวัยกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคเหนือตอนบนไปใช้แล้ว สามารถช่วยปรับปรุงองค์ความรู้ที่มีเฉพาะของชุมชนของกลุ่มผู้สูงวัยกลุ่มชาติพันธุ์ มีวิธีการปรุงอาหารของกลุ่มชาติพันธุ์ที่เป็นประโยชน์นำมาประยุกต์ใช้กับชุมชนอื่น ๆ ได้ จากการประชุมแบบมีส่วนร่วมระหว่างชุมชนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้วิจัยเพื่อสรุปผลลัพธ์คือเมื่อผู้ประกอบการนำระบบระบบเทคโนโลยีดิจิทัลด้านสุขภาวะในการเฝ้าระวังโรคไม่ติดต่อเรื้อรังของผู้สูงวัยกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคเหนือตอนบนไปใช้แล้ว สามารถช่วยปรับปรุงองค์ความรู้ที่มีเฉพาะของชุมชนของกลุ่มผู้สูงวัยกลุ่มชาติพันธุ์ ในพื้นที่ต่าง ๆ และยังเป็นการกระตุ้นไม่ให้อาหารกลุ่มผู้สูงวัยชาติพันธุ์ไม่รับประทานอาหารที่มีรสจัด จนมากเกินไป

5. พัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลด้านการตลาดสำหรับผู้สูงวัยกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคเหนือตอนบน ได้ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากชุมชนพื้นที่สูงจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดแม่ฮ่องสอน ด้านผู้ประกอบการ มีทั้งสิ้น 49 ราย ในการวิจัยนี้ได้เลือกกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการแบบเจาะจงจำนวน 2 รายมาเป็นกรณีศึกษา คือ 1. กลุ่มวิสาหกิจดาวม่วง ผ้าปักชนชาวเขาเผ่าม้ง บ้านแม่सान้อย ตำบลโป่ง

แยง อำเภอมะริม จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีลักษณะเด่นในการรวมกลุ่มสตรีของชนเขาเผ่าม้ง จัดทำผลิตภัณฑ์จากผ้ากัญชงโดยรักษาวัฒนธรรมดั้งเดิมของชุมชน การทำผ้ากัญชงจะเริ่มทำตั้งแต่การปลูกต้นกัญชง การลอกเปลือกใยเส้นกัญชง การทำเส้นกัญชง การต้มและตากเส้นเพื่อให้เส้นนุ่ม การต่อเส้น การรีดเส้น การทอผ้า การย้อมสี และการเขียนเทียน และนำมาเป็นผลิตภัณฑ์หลายรูปแบบเช่น เสื้อผ้า กระเป๋า รองเท้า เป็นต้น ซึ่งมีความละเอียดประณีตและต้องใช้ทักษะความชำนาญ เป็นงานหัตถกรรมที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้

2. กลุ่มทอผ้าศิลปาชีพบ้านละอูบ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ความโดดเด่นของวิสาหกิจแห่งนี้เป็นลายเด่นของชาวละอูบ มีอยู่ 2 แบบ ได้แก่ ลายทวนโดยพัฒนามาจากลายงูเหลือม ซึ่งเชื่อกันว่าเป็นลายศักดิ์สิทธิ์ชาวบ้านละอูบก็เลยยึดถือลายตัวนี้เป็นลายประจำตัวของชาวเผ่าละอูบและจะมีติดตัวกันทุกคน ตั้งแต่เกิดจนตาย และจะมีลายไก่อ้อ่า มีลายเพิ่มคือลายมัดหมี่ ซึ่งเป็นจุดเด่นของชาวละอูบ มีลวดลายสวยงาม มีเครื่องประดับคือสร้อยละอูบหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าเนคไทของละอูบส่วนใหญ่จะใช้สีธรรมชาติในการย้อม

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางการตลาดของวิสาหกิจชุมชนดังกล่าว นำมาสู่การพัฒนาระบบดิจิทัลคอมเมอร์ซเพื่อส่งเสริมการตลาด โดยนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์มาสร้างรูปแบบดิจิทัลคอมเมอร์ซให้สามารถนำเสนอสินค้าในรูปแบบที่เหมาะสมกับกลุ่มชุมชน เพิ่มการเข้าถึงลูกค้าด้วยการใช้โซเชียลมีเดียในการส่งเสริมการขายสินค้า การทำสื่อมีเดียเพื่อสร้างความรู้และความเข้าใจให้กับลูกค้าและเป็นการสืบทอดองค์ความรู้ให้กับรุ่นต่อไป มีการจัดการอบรมให้กับผู้ประกอบการและผู้สนใจในชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน เกี่ยวกับตลาดดิจิทัล การใช้โซเชียลมีเดีย เพื่อเพิ่มความสามารถให้บริหารจัดการระบบดิจิทัลคอมเมอร์ซได้ด้วยตนเอง ในการอบรมมีผู้สนใจเรียนรู้การตลาดดิจิทัลและการใช้โซเชียลมีเดียในการทำธุรกิจเป็นจำนวนมาก และพบว่ากลุ่มผู้ประกอบการที่มีช่วงอายุน้อยกว่า 50 ปีมีความสามารถใช้อุปกรณ์สมาร์ทโฟนและโซเชียลมีเดียในระดับดี แต่กลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไปมีทักษะการใช้งานน้อย จึงมีการจัดอบรมครั้งที่ 2 ให้ตัวแทนผู้ประกอบการที่มีพื้นฐานทักษะการใช้งานคอมพิวเตอร์และโซเชียลมีเดีย โดยเพิ่มเติมเนื้อหาการตกแต่งภาพ การพัฒนาเว็บไซต์ เพื่อให้นำความรู้ไปต่อยอดให้กับธุรกิจได้ด้วยตนเอง ผลลัพธ์เมื่อผู้ประกอบการนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้แล้วสามารถเพิ่มจำนวนลูกค้าเข้าถึงลูกค้าและนำเสนอสินค้าให้ลูกค้าได้สะดวกขึ้น เป็นการเพิ่มช่องทางการขายและทำให้เกิดความพึงพอใจแก่ลูกค้า วิสาหกิจชุมชนผ้าปักชนชาวเขาได้นำเว็บไซต์และสื่อมีเดียแสดงสินค้าของตนนำเสนอให้ลูกค้าต่างประเทศสามารถเพิ่มยอดขายสินค้าได้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. กระทรวงที่เกี่ยวข้องกับงานด้านผู้สูงอายุ อาทิ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย เป็นต้น ควรมีการบูรณาการทำงานร่วมกันอย่างจริงจังเพื่อให้โครงการกิจกรรมที่ดำเนินงานเกี่ยวกับผู้สูงอายุเป็นไปในแนวทางเดียวกัน อีกทั้งหนุนเสริมการดำเนินงานซึ่งกันและกันเพื่อลดระยะเวลาในการดำเนินงานและมีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า
2. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ควรมีการจัดทำระบบฐานข้อมูลของผู้สูงอายุ อย่างเป็นระบบ เพื่อนำข้อมูลของผู้สูงอายุมาช่วยกำหนดแนวทางการพัฒนางานต่อไป
3. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ควรเข้าไปจัดการบริการทางสังคมสำหรับกลุ่ม ผู้สูงอายุที่ต้องการการดูแลนอกเหนือจากการบริการด้านสุขภาพเพื่อเสริมหนุนการดูแลด้านสุขภาพแก่ผู้สูงอายุ เช่น การช่วยเหลือในเรื่องการสนับสนุนกายอุปกรณ์ที่จำเป็น การเข้าไปปรับปรุงสูงอายุให้สถานที่อยู่อาศัย เหมาะสม เป็นต้น
4. ควรกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดประชาชนมากที่สุดเป็นหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการด้านการดูแลและให้ความช่วยเหลือที่ จำเป็นแก่ผู้สูงอายุเพื่อให้ประชาชนซึ่งเป็นผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงสวัสดิการดังกล่าวได้โดยง่ายทั้งนี้จะต้องกำหนดอย่างชัดเจนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับงบประมาณที่เหมาะสมและเพียงพอตามอำนาจหน้าที่ในการจัดการในเรื่องดังกล่าวด้วย
5. ควรกำหนดให้มีระบบการประเมินและตรวจสอบการดำเนินการที่เกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุเช่นเดียวกับในประเทศที่พัฒนาแล้วด้วย อันจะทำให้ระบบการจัดสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุประสบผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้และจะทำให้มีการเสนอแนะเพื่อปรับปรุงนโยบายและมาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้ดียิ่งขึ้นอย่างเป็นประจำและสม่ำเสมอด้วย

ข้อเสนอแนะระดับปฏิบัติ

1. หน่วยงาน /องค์กร /สถาบันที่จะจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุหรือโรงเรียนผู้สูงอายุควรพิจารณาทำความเข้าใจกับจุดมุ่งหมายและบริการของโรงเรียนผู้สูงอายุ ศึกษาความต้องการเรียนรู้ของผู้สูงอายุในชุมชน กำหนดเป้าหมายการพัฒนาผู้สูงอายุอย่างเป็นองค์รวม แสวงหาความร่วมมือจากเครือข่ายก่อน

การดำเนินงาน พิจารณาองค์ประกอบที่สำคัญ เช่น ที่ตั้งโรงเรียน ห้องเรียนที่เหมาะสม การเดินทางไปโรงเรียนด้วยความสะดวกปลอดภัย

2. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด กฎ ระเบียบเกี่ยวกับการเบิกจ่ายงบประมาณของโรงเรียนผู้สูงอายุให้ชัดเจน

3. ควรพิจารณาใช้ประโยชน์ร่วมกันจากอาคาร / โรงเรียน ที่มีนักเรียนลดน้อยลงถ้าหากสถานที่ขาดแคลนหรือไม่เหมาะสม

4. ควรอบรม / พัฒนาผู้สอนเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการถ่ายทอดความรู้สำหรับผู้สูงอายุ รวมทั้งสร้างแรงจูงใจและสร้างเสริมศักยภาพผู้สอนในโรงเรียนผู้สูงอายุในรูปแบบต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

5. เนื่องจากกลุ่มชาติพันธุ์ ส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ ไม่นัดในการใช้งานคอมพิวเตอร์และแอปพลิเคชัน ดังนั้นในการจัดการอบรมในงานวิจัยครั้งถัดไป ควรจะทำคู่มือในการใช้งานและมีการอบรมสอนวิธีการใช้งานแอปพลิเคชัน เป็นต้น

6. ผู้สูงวัยมีความต้องการในเรื่องของงานวิจัยที่จะช่วยพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลในการเฝ้าระวังโรคไม่ติดต่อเรื้อรังสำหรับผู้สูงวัยกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคเหนือตอนบน ให้สามารถใช้งานได้หลายกลุ่ม ควรมีการอบรมพื้นฐานการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่จำเป็นแก่กลุ่มวิจัยด้วย โดยเฉพาะกลุ่มผู้สูงวัยและกลุ่มที่ไม่มีอุปกรณ์สมาร์ทโฟนใช้งาน

7. ในด้านอุปกรณ์ดิจิทัลที่ควรมีนั่น ผู้สูงวัยควรมีอุปกรณ์สมาร์ทโฟน ใช้งานอย่างน้อยท่านละ 1 เครื่อง หรือหากสามารถทำได้ควรมีบุตรหลานที่มีอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีดิจิทัลอาทิเช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ pc เครื่อง Notebook หรือ โทรศัพท์มือถือที่สามารถใช้งานระบบฯ รวมถึงสามารถใช้งานเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงวัยที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน
2. การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบล
3. การศึกษารูปแบบที่เหมาะสมในการให้การดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชน
4. การศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมแก่ผู้สูงอายุภายใต้วิถีชีวิตและวัฒนธรรมเดิม
5. ควรศึกษาการสร้างนวัตกรรมระบบนิเวศการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตและพัฒนาทักษะแห่งอนาคตในสังคมกลุ่มชาติพันธุ์